

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی

رشته مهندسی هسته‌ای

کرایش رآکتور

دوره دکتری تخصصی

کروه فنی و مهندسی

به استناد مصوبه جلسه شماره ۸۶۱ تاریخ ۱۳۹۴/۰۳/۱۶ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

بهتر

عنوان گرایش: رآکتور

نام رشته: مهندسی هسته ای

دوره تحصیلی: دکتری تخصصی

گروه: فنی و مهندسی

نوع مصوبه: تدوین

کارگروه تخصصی: مهندسی شیمی

پیشنهادی دانشگاه: صنعتی امیرکبیر

به استناد مصوبه جلسه ۸۶۱ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی در تاریخ ۱۳۹۴/۰۳/۱۶؛ در مورد تایید برنامه‌های مدون و دارای مجوز در شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی و با عنایت به نامه شماره ۵۰/۶۲۴ تاریخ ۱۳۹۸/۰۴/۱۰ دانشگاه صنعتی امیرکبیر در مورد تصویب برنامه درسی مهندسی هسته‌ای گرایش رآکتور در مقطع دکتری تخصصی، این برنامه تا زمان بازنگری و به مدت ۵ سال، مصوب تلقی می‌شود.

دکتر محمد رضا آهنگیان

دیر کمیسیون برنامه‌ریزی آموزشی

به نام خدا

مشخصات کلی، برنامه و سر فصل دروس

دوره دکتری مهندسی رآکتور

گروه فنی و مهندسی

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

دانشکده فیزیک و مهندسی انرژی

فصل اول: مشخصات کلی

۴	۱-۱ مقدمه
۵	۲-۱ تعریف و هدف
۵	۳-۱ طول دوره و شکل نظام
۶	۴-۱ تعداد واحد های درسی دوره
۶	۵-۱ شرایط پذیرش دانشجو
۷	۶-۱ امتحان جامع
۷	۷-۱ مرحله تدوین رساله

فصل دوم: برنامه رشته مهندسی رآکتور

۹	۱-۲ دروس اختیاری مهندسی رآکتور
---	--------------------------------

۱۱	۲-۲ سرفصل دروس اختیاری
----	------------------------

فصل اول

مشخصات کلی

۱-۱: مقدمه

استفاده صلح‌جویانه از انرژی هسته‌ای و کاربردهای روزافزون آن در صنایع، کشاورزی و پزشکی نه تنها در تیمه دوم قرن حاضر گسترش فراوان پیدا نموده است بلکه یکی از محورهای اصلی توسعه تکنولوژی مدرن در قرن آینده را نیز تشکیل می‌دهد. فعالیت‌های گستردۀ تحقیق و توسعه تکنولوژی هسته‌ای علاوه بر کشورهای صنعتی در بسیاری از کشورهای در حال رشد نیز چشم‌گیر است. یکی از مهم‌ترین کاربردهای انرژی هسته‌ای در صنایع، تولید انرژی الکتریکی از منشاء انرژی شکافت هسته‌ای می‌باشد که بهره‌برداری اقتصادی از ذخایر سخت هسته‌ای در جهان را در شرایطی که محدودیت استفاده از ذخایر سخت فسیلی روزبه روز بیشتر شده و استفاده بی‌رویه از آن‌ها موجب ضایعات تقریباً جبران‌ناپذیر به اکوسیستم کره زمین می‌گردد (از قبیل پدیده گل‌خانه‌ای بروی کره زمین)، امکان‌پذیر می‌سازد.

تاریخچه استفاده از انرژی هسته‌ای برای تولید برق به سال‌های ۱۹۵۰ (۱۳۳۰) برمی‌گردد و برای تسان دادن اهمیت این بخش در سطح بین‌المللی کافی است به آمار نیروگاه‌های اتمی در حال کار و در دست ساخت در جهان اشاره شود که بالغ بر ۴۲۰ نیروگاه با ظرفیت کل حدود ۳۲۰ GW می‌باشد. این نیروگاه‌ها در حال حاضر بیش از ۱۵ درصد کل انرژی الکتریکی جهان را تأمین نموده و بیش‌بینی می‌شود در قرن بیست این رقم به بیش از ۲۰٪ افزایش یابد. درصد تولید برق هسته‌ای در برخی کشورهای صنعتی به ۷٪ کل تولید برق می‌رسد. کاربرد مهم دیگر انرژی هسته‌ای که گسترش آن روزافزون است در پزشکی و علوم وابسته به آن است. استفاده از رادیوایزوتوب‌ها در تشخیص و درمان پزشکی ا نوع رادیو داروها، لیزر، دستگاه‌های پرتوپزشکی و تصویرگر پزشکی و کاربرد تکنیک‌های هسته‌ای در بخش کشاورزی و مهندسی زنتیک نمونه‌هایی از این کاربردها هستند. در ایران به دلیل وجود منابع سخت‌های فسیلی ممکن است نیاز فوری جهت استفاده از نیروگاه‌های هسته‌ای احساس نشود ولی به دلایل محدودیت این منابع وجود منابع اورانیوم در کشور، ایجاد تنوع در صنایع تولید انرژی و بهره‌گیری از روش و تکنیک‌های هسته‌ای، تربیت نیروی انسانی و سرمایه‌گذاری در زمینه تحقیق و گسترش این رشته را کاملاً قابل توجیه می‌نماید.

۲-۱ تعریف و هدف

مجموعه آموزشی تحقیقاتی دکترا مهندسی راکتور، مجموعه‌ای است شامل دروس نظری و عملی جهت تربیت متخصصین، متخصصین و کادر هیأت‌علمی مورد نیاز کشور در زمینه گستردۀ مهندسی نیروگاه هسته‌ای. گسترش نیروگاه‌های انسانی در زمینه مهندسی هسته‌ای و ضرورت انتقال تکنولوژی هسته‌ای و بهره‌برداری صلح‌جویانه از آن لحاظ می‌کند که تعمیق توانمندی‌های جامعه در زمینه مهندسی هسته‌ای و بسط تحقیق و توسعه مهندسی نیروگاه‌های انسانی به طور جدی مورد توجه قرار گیرد. ارتقا و سطح کیفیت نیروی انسانی آموزش دیده و گسترش تحقیقات

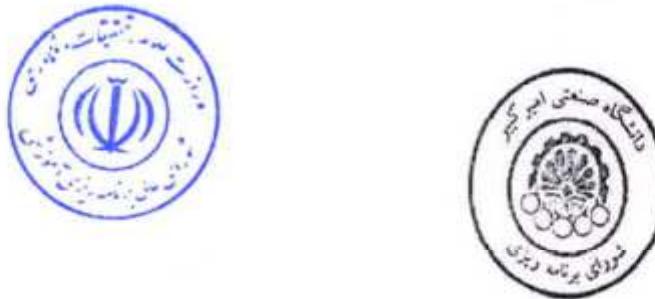

انرژی ایجاد می‌کند دوره دکترای مهندسی رآکتور داير و در جهت تربیت پژوهش‌گران توانمند اقدام شود. برای این منظور، برنامه آموزشی دوره دکترای مهندسی رآکتور تهیه شده است.

۳-۱ طول دوره و شکل نظام

طول اسامی لازم برای اتمام این دوره بطور متوسط چهار سال است و حداقل مدت زمان مجاز برای اتمام آن مطابق آیین نامه دوره دکترای مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی می‌باشد. این دوره شامل یک مرحله آموزشی و یک مرحله پژوهشی است.

طول مدت مجاز مرحله آموزشی حداقل دو سال است و دروس این مرحله به صورت واحدی در چهار نیمسال ارائه می‌شود. نحوه انجام مرحله پژوهشی و تدوین پایان‌نامه مطابق آیین‌نامه‌های دکتری مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی است.

۴-۱ تعداد واحدهای درس دوره

تعداد کل واحدهای درسی دوره برای گرایش‌های مختلف به شرح زیر است:

واحد	دوره
۱۲	دروس اختیاری
۲۴	پایان نامه
۳۶	جمع

۵-۱ شرایط پذیرش دانشجو

دانشجویان دوره دکترای مهندسی راکتور از طریق آزمون کتبی و مصاحبه از بین فارغ‌التحصیلان دوره کارشناسی ارشد و به شرح زیر انتخاب می‌گردند:

رشته های مورد قبول	دوره
مهندسی راکتور- مهندسی مواد و چرخه سوخت هسته‌ای- مهندسی مکانیک (گرایش تبدیل انرژی)- مهندسی برق (همه گرایش‌ها)- مهندسی شیمی (همه گرایش‌ها)	کارشناسی ارشد

مواد آزمون‌های عمومی و تخصصی دوره به ترتیب زیر می‌باشد:

عنوان درس	دروس
زبان انگلیسی	دروس عمومی
فیزیک راکتور(۱، ۲)- انتقال حرارت هسته‌ای دینامیک راکتور- تکنولوژی نیروگاه	دروس تخصصی

تبصره ۱: از دروس تخصصی بالا دو درس به انتخاب داوطلب، امتحان گرفته می‌شود.

تبصره ۲: گذراندن آزمون زبان انگلیسی، به تشخیص گروه مجری دوره بلامانع است ولی در هر حال داوطلب باید قادر به استفاده از متون علمی به زبان انگلیسی باشد.

۶-۱ امتحان جامع

دانشجویانی که کلیه دروس مرحله آموزشی خود را با موفقیت گذرانده باشند، می‌توانند در آزمون جامع که به صورت کتبی و شفاهی برگزار می‌گردد شرکت نمایند. این آزمون از محتویات دروس تحصیلات تکمیلی دانشجو با نظر شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده ذیربط و انتخاب دانشجو برگزار شده و دانشجو می‌تواند حداکثر دوبار در آن شرکت نماید. جزئیات و شرایط برگزاری امتحان جامع مطابق دستورالعمل مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی می‌باشد.

۷-۱ مرحله تدوین رساله

دانشجویانی که در امتحان جامع پذیرفته می‌شوند در مرحله تدوین رساله ثبت نام می‌کنند. تعداد کل واحدهای که دانشجو در مرحله تدوین رساله به نام واحد پروردۀ تحقیقاتی می‌باشد اخذ کند ۲۴ واحد می‌باشد. ثبت نام و اخذ واحدهای رساله به معنی تصویب و قبول رساله نیست. نحوه اجرا و ارزیابی رساله مطابق با آیین‌نامه دوره دکتری انجام می‌شود.

فصل دوم

برنامه دروس مهندسی رآکتور

۲-۱- دروس اختیاری مهندسی راکتور

کلیه دانشجویان با نظر استاد راهنمای و با توجه به موضوع رساله دکتری خود باید ۱۲ واحد از دروس جدول ۲-۱ را انتخاب نمایند.

جدول ۲-۱: دروس دوره دکتری مهندسی راکتور هسته‌ای

پیش نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
انتقال حرارت هسته‌ای	۴۸	-	۴۸	۲	جریان‌های دو فازی	۱
-	۴۸	-	۴۸	۲	محاسبات عددی پیشرفته	۲
فیزیک راکتور ۱	۴۸	-	۴۸	۲	حفظاظ سازی (شیلدینگ)	۳
فیزیک راکتور ۱ - اصول ترموهیدرولیک	۴۸	-	۴۸	۲	فیزیک راکتورهای سریع زاینده	۴
دینامیک راکتورها - انتقال حرارت هسته‌ای	۴۸	-	۴۸	۲	ایمنی راکتورهای هسته‌ای پیشرفته	۵
فیزیک راکتور ۲	۴۸	-	۴۸	۲	فیزیک راکتور پیشرفته	۶
فیزیک هسته‌ای	۴۸	-	۴۸	۲	مواد هسته‌ای ۱	۷
مواد هسته‌ای ۱	۴۸	-	۴۸	۲	مواد هسته‌ای ۲	۸
تکنولوژی نیروگاه‌های هسته‌ای	۴۸	-	۴۸	۲	چرخه سوخت ۱	۹
چرخه سوخت ۱	۴۸	-	۴۸	۲	چرخه سوخت ۲	۱۰
مواد هسته‌ای ۲	۴۸	-	۴۸	۲	مباحث پیشرفته در مواد	۱۱
ایمنی راکتورهای هسته‌ای	۴۸	-	۴۸	۲	مباحث پیشرفته در ایمنی و حفاظت هسته‌ای	۱۲
تکنولوژی نیروگاه هسته‌ای	۴۸	-	۴۸	۲	مباحث پیشرفته در مهندسی راکتور	۱۳
فیزیک راکتور ۱	۴۸	-	۴۸	۲	مدیریت سوخت	۱۴
-	۴۸	-	۴۸	۲	اقتصاد انرژی هسته‌ای	۱۵
فیزیک راکتور ۱	۴۸	-	۴۸	۲	کاربرد روش مونت کارلو در محاسبات هسته‌ای	۱۶
فیزیک راکتور ۱	۴۸	-	۴۸	۲	دینامیک راکتور پیشرفته	۱۷
-	۴۸	-	۴۸	۲	آزمون انواع سوخت، مواد هسته‌ای و مواد ساختمانی راکتورها پس از تابش دهن	۱۸
-	۴۸	-	۴۸	۳	پسمانداری در تمامی مراحل چرخه سوخت (از معدن تا سوخت مصرف شده)	۱۹
فیزیک راکتور ۱	۴۸	-	۴۸	۲	نتوری ترانسپورت	۲۰
-	۴۸	-	۴۸	۲	کدهای محاسباتی هسته‌ای	۲۱
-	۴۸	-	۴۸	۲	برنامه ریزی و مدل سازی انرژی	
-	۴۸	-	۴۸	۲	تولید و کاربرد کدهای شبیه سازی کامپیوتری	

۲-۲ سرفصل دروس اختیاری

کد درس: ۱						
دروس پیش‌نیاز: انتقال حرارت هسته‌ای	نظری [□] عملی [□]	جبرانی [□]	نوع درس:	تعداد واحد: ۳	عنوان درس به فارسی: جریان‌های دو فازی	
					الرامی [□]	
					تعداد ساعت:	
	نظری [■] عملی [□]	اختیاری [■]		۴۸	عنوان درس به انگلیسی: Two – phase flow	
	عملی [□]					
آموزش تكمیلی عملی؛ دارد [□] ندارد [■] سفر علمی [□] کارگاه [□] آزمایشگاه [□] سمینار [□]						

اهداف کلی درس:

تفعیلات دما – فشار (حالت) آب و تغییر حالت، پرسه تپخیر، پرسه جوش و ایجاد حباب، شرایط مرزی، معادلات تحریبی و نیمه تحریبی حاکم بر جوش با تأکید در داخل راکتور، تشریح جریان دو فازی در راکتورهای آب جوشان^۱

سرفصل دروس:

۱) جریان‌های دو فازی، اشكال مختلف جریان – طبقه‌بندی اشكال جریان و دسته پارامترهای جریان دو فازی –

دیاگرام‌های مربوطه جریان‌های واسطه – تعیین تحریبی و تئوریک نوع جریان

^۱Boiling Water Reactor (BWR)

- ۲) معادلات موازنۀ جرم و انرژی و اندازه حرکت: روابط جریان‌های تک فازی - مدل همگن - مدل یک بعدی یک سرعتی - کسر خلاء، لغزش^۱ و پسمند^۲ معادلات بر اساس متسطوهای فضایی، معادلات براساس متسطوهای زمانی، مبانی مدل دو فاز جدا^۳
- ۳) جریان‌های حبابی و لخته‌ای^۴: مدل دو بعدی یک سرعتی (مدل Bank off) مدل یک بعدی دوسرعتی (مدل Wallis) مدل عمومی.
- ۴) جریان حلقه‌ای^۵: حمل مایع توسط گاز در جریان حلقه‌ای - انتقال جرم بین قطرات مایع و فاز گاز در جریان حلقه‌ای - محاسبات جریان‌های حلقه‌ای غیر تعادلی.
- ۵) انتقال حرارت در جریان‌های دوفازی: تعادل گاز - مایع - عبور از تعادل ترمودینامیکی - میزان، انواع جوش - تبخیر تشکیل نقطه‌های رشد حباب^۶، روابط جوش نقطه‌ای - جوش در حرکت اجباری - روابط جوش در جریان‌های دوفازی با کیفیت بالا در حالت‌های لایه‌ای و گردابی^۷ - روابط جوش فیلمی - روابط جوش مخلوط نقطه‌ای - فیلمی سوختگی^۸: تعریف سوختگی - مشاهدات تجربی، مکانیزم سوختگی - اثرات پارامترهای مختلف در سوختگی - پیش-بینی سوختگی در جریان حلقه‌ای.

^۱Void Fraction

^۲Slip

^۳Holdup

^۴Tow phase separated flow

^۵Slug & Bubble

^۶Annular

^۷Nucleation

^۸Turbulent

^۹Burn out

۷) روابط اساسی^{۱۰} در جریان‌های دوفازی: مدل‌های لغزش‌دار، مدل‌های غیر تعادلی، مدل پخش.^{۱۱} مدل‌های دو سالی،
مدل دوبعدی دوسرعتی (مدل Zuber & Findlay).

۸) جریان‌های دوفازی بحرانی و نوسانی^{۱۲} مدل‌های ریاضی بحرانی – معیارهای لازم – تعبیر فیزیکی جریان بحرانی –
نتایج تجربی (توزيع محوری فشار و کسر خلاء)، تغییرات حرارتی غیرتعادلی (فاز مایع) – طبقه‌بندی نابایداری‌های جریان –
ملاحظات کلی در نوسان‌های جریان – نوسان‌های صوتی حرارتی – نوسان‌های وزن مخصوص – نوسان‌های وزن مخصوص
متوسط و جریان‌های افت فشار

۹) کسر خلاء و افت فشار در حالت پایا در راکتورهای آبی: تعاریف کمیت‌ها (کسر حفره – سرعت فاز – لغزش – کیفیت
– سرعت سطحی فازها – وزن مخصوص متوسط) روش‌های قدیمی اندازه گیری ضریب حفره و نتایج تجربی حاصل از آن
– روش Findly Zuber و پی‌امدهای آن – افت فشار دوفازی (موازنۀ اندازه حرکت (ممتنم) – افت فشار در حالت پایا
– افت فشار شتابی، اصطکاکی و نقلی – افت کل).

۱۰) مسائل دو فازی در نیروگاه‌های هسته‌ای: مسائل دو فازی در بهره برداری نیروگاه‌های هسته‌ای.

۱۱) تحلیل جریان پایا در مجرای‌های جزیی^{۱۳}: تعاریف پارامترهای پایه در مجرای‌های جزیی^{۱۴} مجرای‌هایی موافنۀ جرم و انرژی
و اندازه حرکت، معادلات تکمیلی (همزدگی یک فازی و دو فازی).

۱۲) شار حرارتی بحرانی پایا در میله‌های سوخت راکتورهای آبی: غیر یکنواخت و توزیع شعاعی و محوری آن، روابط تجربی
شار حرارتی بحرانی در شرایط گذرا^{۱۵}

¹⁰Constitutive

¹¹Diffusion

¹²Critical & oscillatory two phase flow

¹³S. S. Subchannel Analysis

¹⁴Transient

(13) خنک کردن اضطراری قلب راکتور^{۱۶}: آزمایش‌هایی با مدارهای آبی، آزمایش‌هایی با مدار فرئون ۱۲، مدل‌های محاسباتی تئوریک (مدل DNB^{۱۷}، مدل انتقال حرارت پس از DNB) – بر کردن مجدد قلب راکتور در حالت اضطراری سرد کردن ناگهانی^{۱۸}، انتقال حرارت پس از خشک شدن^{۱۹}، پیوستگی و تراکم بخار^{۲۰}، تورم میله سوخت^{۲۱}، انداد مجرای خنک کننده^{۲۲}

فهرست منابع:

- 1- Kleinstreuer, C. (2003). *Two-phase flow: theory and applications*, London: Taylor & Francis
- 2- Hewitt, G. (2013). *Annular two-phase flow*, Elsevier science
- 3- Giroux, J. (1973). *Two phase flow & heat transfer with application to nuclear reactor design problems*, Hemisphere pub
- 4- Bergles, A. E. (1981). *Tow phase flow & heat transfer in the power & process industry*, Hemisphere pub

^{۱۶} Blow down

^{۱۷} Departure from Nucleate Boiling (DNB)

^{۱۸} Quenching

^{۱۹} Post dry out

^{۲۰} Steam binding

^{۲۱} Ballooning

^{۲۲} Cooling channel block age

دروس پیش‌نیاز:	نظری [□] عملی [□]	جبرانی [□]	نوع درس: آموزش تکمیلی عملی: دارد [□] ندارد [■]	تعداد واحد: ۳	عنوان درس به فارسی: محاسبات عددی پیشرفتی			
	نظری [□] عملی [□]	الرامی [□]		تعداد ساعت: ۴۸	عنوان درس به انگلیسی: Advanced numerical computations			
	نظری [■] عملی [□]	اختیاری [■]						
	سفر علمی [□] کارگاه [□] آزمایشگاه [□] سمینار [□]							

اهداف کلی درس:

آشنایی با محاسبات عددی مورد نیاز در مسائل مهندسی هسته‌ای، ریشه یابی، برازش منحنی، حل معادلات جبری، حل معادلات دیفرانسیل، حل معادلات انتگرال و...

سرفصل دروس:

- (۱) مبانی تحلیل عددی کامل: عددی، تحلیلی، درون‌یابی، انتگرال‌گیری و کاربرد آنها در حل مسائل مقدار اولیه و معادلات دیفرانسیل - روش‌های حل معادلات خطی، مقادیر و بردارهای ویژه، تبدیل متشابه و فرم مخروطی جوردن.
- (۲) راه حل‌های کامپیوتروی مسائل یک بعدی شامل: تعیین مقادیر مشخصه یا مرزی از رئوس‌های اختلافات محدود، توان ویلاندت^{۲۲}، معادلات چند گروهی یک بعدی، چند جمله‌ای شبیه‌سیف.
- (۳) روش‌های محاسباتی تکراری در حل معادله پاره‌ای دیفرانسیل شامل روش‌های ضمنی، همگرایی، جاکوبی، نیمه تکراری شبیه‌سیف، کاربرد در معادلات پخش نوترون در دو بعد.

^{۲۲} Wielandt

- (۴) حل عددی معادلات دیفرانسیل جزیی از نوع سهموی شامل پایداری معادلات به روش‌های مختلف، تبدیل تماشی و خطای^{۱۰}، کاربرد در حل یک و دو بعدی وابسته به زمان معادلات پخش نوترونی
- (۵) روش‌های پسماند متعادل شده^{۱۱} و اصول تغییری^{۱۲}: معادله ایولر – لاگرانژ، روش‌های مستقیم، اصل تغییری و استفاده از روش چند جمله‌ای
- (۶) معرفی روش اجزا محدود^{۱۳} در حل مسائل میدان
- (۷) روش مونت کارلو و استفاده از آن در حل مسائل مختلف.

فهرست منابع:

- 1- Telford, T. (2002). *Guideline for the use of advanced numerical analysis*
- 2- Fargo, I. Havasi, A. Zahari, Z. (Eds.). (2013). *Advanced numerical methods for complex environmental models*
- 3- Nakamura, S. (1977). *Computational in engineering and science with applications to fluid dynamics and nuclear systems*, John Wiley & Sons

---

^{T_T} Truncation

^{T_D} WRM

^{T_V} Variation

^{T_V} Finite element

دروس پیش‌نیاز: فیزیک راکتور ۱	نظری [□] عملی [□]	جبرانی [□]	نوع درس: الزامی [□] اختیاری [■]	تعداد واحد: ۳	عنوان درس به فارسی: حافظه سازی (شیلدینگ)
	نظری [□] عملی [□]	الزامی [□]		تعداد ساعت: ۴۸	عنوان درس به انگلیسی: Shielding
	نظری [■] عملی [□]	اختیاری [■]		آموزش تکمیلی عملی: دارد [□] ندارد [■] سفر علمی [□] کارگاه [□] آزمایشگاه [□] سمینار [□]	

اهداف کلی درس:

مروری بر مبانی فیزیک اتمی و فیزیک راکتور، واکنش انواع پرتو با انواع مواد با تأکید بر کاربردهای راکتور، تضعیف گاما و نوترون در مواد مختلف با هندسه‌های گوناگون، معادلات تحلیلی و نیمه تجربی در طراحی حفاظت، روش‌های احتمالاتی در تخمین حفاظت و مسائل مربوطه.

سرفصل دروس:

- ۱) مقدمه و اصول تئوری شیلدینگ
- ۲) چشممه‌های نوترون
- ۳) چشممه‌های گاما
- ۴) تضعیف نوترون
- ۵) تضعیف پرتوهای گاما
- ۶) روش‌های تحلیلی طرح حفاظت
- ۷) مواد شیلدینگ
- ۸) تولید حرارت در حفاظت

فهرست منابع:

- 1- Cember, H. (2008). *Introduction to health physics*, McGraw-Hill Medical Publishing
- 2- Wood, J.(2013). *Computational methods in reactor shielding*, Elsevier science
- 3- Goldstein, H. (1971). *Fundamental aspects of reactor shielding*, Johnson reprint Corp

				کد درس: ۴	
دورس پیش‌نیاز:	فیزیک راکتور ۱	نظری [□] عملی [□]	جبرانی [□]	تعداد واحد: ۳	عنوان درس به فارسی: فیزیک راکتورهای سریع زاینده
اصول	ترموهیدرولیک	نظری [□] عملی [□]	الرامی [□]	نوع درس: تعداد ساعت: ۴۸	عنوان درس به انگلیسی: Fast breeders reactor
		آموزش تكمیلی عملی: دارد [□] ندارد [■]			
		سفر علمی [□] کارگاه [□] آزمایشگاه [□] سمینار [□]			

اهداف کلی درس:

آشنایی با فیزیک راکتورهای سریع و کارکرد آنها، مزایای بکارگیری راکتوری سریع و تاثیر آن بر منابع انرژی، انواع گوناگون

راکتورهای سریع

سرفصل دروس:

- ۱) زایندگی، نقش راکتورهای زاینده سریع: مبانی فیزیکی زایندگی - برنامه‌های توسعه راکتورهای زاینده
- ۲) مقدمات طراحی: طراحی کلی سیستم‌های مکانیکی و حرارتی - انتخاب مواد و پارامترهای قلب راکتور
- ۳) طراحی هسته‌ای: تئوری پخش چند گروهی - حل فضایی معادله چند گروهی و موازن - نوترونی - دانسته قدرت - طیف نوترونی - پارامترهای عملکرد هسته‌ای.
- ۴) سطح مقطع‌های چند گروهی: سطح مقطع‌های کلی - رزونانس و بهن شدگی سطح مقطع‌ها برای ترکیب خاص - ادغام سطح مقطع‌های چند گروهی

- ۵) سینتیک و اثرات راکتیویته: سینتیک راکتورها - تئوری پرتو ریا سیون - درصد موثر نوترون های تاخیری و عمر نوترونی - اثر داپلر^{۲۸} - راکتیویته ناشی از کاهش سدیم - توزیع ارزش راکتیویته - نیازهای کنترلی راکتیویته.
- ۶) مدیریت سوخت: سوختن سوخت - معادلات سوختن - ترکیب اولیه و نهایی راکتیویته سوخت - نسبت زایندگی - زمان دو برابر زایندگی - مقایسه محصولات و چرخه های سوخت
- ۷) طراحی میله و مجموعه سوخت: ملاحظات طراحی میله - معیارهای از کار افتادگی و تحلیل نتش در طراحی میله - طراحی مجموعه سوخت - رفتار مجموعه خوشها
- ۸) عملکرد میله سوخت: تحلیل حرارتی میله و غلاف - انتقال حرارت خنک کننده - توزیع دما در میله
- ۹) طراحی ترموهیدرولیکی قلب راکتور: توزیع دما و سرعت سیال خنک کننده در مجموعه - توزیع شار خنک کننده و افت فشار راکتورها
- ۱۰) سوخت غلاف و مجاري - خنک کننده - کنترل
- ۱۱) سیستم های راکتور: سیستم های انتقال حرارت - اجزا - حفاظ - سوخت گذاری مجدد - ابزار دقیق - سیستم های کمکی.

فهرست منابع:

- 1- Walter, A. (1980). *Fast breeder reactors*, M. G. Hill
- 2- Waltar, Alan E., Todd, Donald R., Tsvetkov, Pavel V. (Eds.). (2011). *Fast spectrum reactors*, Springer Science & Business Media
- 3- Judd, A. M. (2013). *Fast breeder reactors: an engineering introduction*. Elsevier

^{۲۸}Doppler effect

کد درس: ۵

دروس پیش‌نیاز: دینامیک راکتورها انتقال حرارت هسته‌ای	نظری [□] عملی [□]	جبرانی [□]	نوع درس: الزامي [□] اختیاری [■]	تعداد واحد: ۳	عنوان درس به فارسی: ایمنی راکتورهای هسته‌ای پیشرفته	
	نظری [□] عملی [□]	الزامي [□]		تعداد ساعت: ۴۸	عنوان درس به انگلیسی: Nuclear reactors safety	
	نظری [■] عملی [□]	اختیاری [■]		آموزش تکمیلی عملی: دارد [□] ندارد [□]		
	سفر علمی [□] کارگاه [□] آزمایشگاه [□] سمینار [□]					

اهداف کلی درس:

بررسی کلی تیروگاه‌های هسته‌ای از نظر عملکرد ایمنی، درخت عیب و بررسی احتمالاتی ایجاد حوادث

سرفصل دروس:

بخش اول:

- ۱) مقدمه‌ای بر احتمالات: مفهوم احتمالات و قوانین آن، توابع توزیع احتمالات
- ۲) قابلیت اطمینان سیستم: از کار افتادگی سیستم‌ها، قابلیت اطمینان سیستم‌های ساده قابل تعمیر
- ۳) روش‌های محاسبه خطای سیستم: درخت عیب^{۱۰}، درخت حادثه^{۱۱}

^{۱۰}Fault tree

^{۱۱}Accident tree

۴) بررسی ریسک در راکتورها: مفهوم و تعریف ریسک، بررسی ریسک در راکتورها آب سیک، بررسی ریسک در حمل مواد رادیواکتیو، بررسی ریسک در پسماندهای هسته‌ای، مقایسه ریسک‌های ناشی از حوادث مختلف با ریسک راکتورها، آنالیز ریسک در مقابل سود.

۵) کنترل کیفی و کنترل کمی: مفهوم، اهمیت در ایمنی راکتورها، نحوه انجام و مراحل

بخش دوم:

۱) تغییرات راکتیویته و نتایج آن: مقدمه‌ای بر کینتیک راکتور، اثر پسخور، بررسی حالت گذراي راکتور در اثر تغییرات راکتیویته

۲) بررسی حادثه از دست رفتن سیستم خنک کننده^{۱۱} در یک راکتور آبی تحت فشار^{۱۲}

۳) محفظه راکتور و مسائل ایمنی آن: تحت فشار قرار گرفتن محفظه راکتور، آزاد شدن انرژی حاصل از فشار، ذوب شدن قلب راکتور

۴) پخش مواد رادیواکتیو: موجودی محصولات شکافت در قلب راکتور و آزاد شدن آنها، آزاد شدن مواد رادیواکتیو در محفظه، پخش مواد رادیواکتیو در فضا، پیامدهای رادیولوزیکی

۵) بررسی حوادث اتفاق افتاده در راکتورها: تاریخچه - حادثه - حوادث سایر راکتورها

فهرست منابع:

- 1- James, H. R. (2013), *Nuclear power safety*, Elsevier science
- 2- Sehgal, B. R. (2012), *Nuclear safety in light water reactors: severe accident phenomenology*
- 3- Leuise, E. E. (1977), *Nuclear power reactor safety*, Wiley, J
- 4- MC Cromick, N. J. (1981), *Reliability & risk analysis*, Academic Press

^{۱۱}Loss of coolant accident (LOCA)

^{۱۲}LWR

کد درس: ۶					
دروس پیش‌نیاز:	نظری [□] عملی [□]	جبرانی [□] الزامی [□]	نوع درس:	تعداد واحد: ۳	عنوان درس به فارسی: فیزیک راکتور پیشرفته
فیزیک راکتور ۲	نظری [□] عملی [□]	الزامی [□]	تعداد ساعت: ۴۸		عنوان درس به انگلیسی: Advanced reactor physics
	نظری [■] عملی [□]	اختباری [■]			
آموزش تكميلی عملی: دارد [□] ندارد [■] سفر علمی [□] کارگاه [□] آزمایشگاه [□] سمینار [□]					

اهداف کلی درس:

روش‌های پیشرفته ریاضی آنالیز راکتور، تئوری پرتورباسیون و عملکرد آن در راکتور

سرفصل دروس:

- ۱) حل معادلات دیفرانسیل به روش تفاضل محدود: روش مستقیم (حذف گاوس، تجزیه مثلثی و ماتریس‌های سه قطری ...) روش تکرار (زاکویی، زایدل و روش فوق خلاصی) همگرایی روش‌های تکرار، نرخ‌های همگرایی، روش شتاب.
- ۲) روش ترانسپورت نوترون: حل معادله با استفاده از توابع هارمونیک کروی، حل^{۲۲} معادلات SN در مختصات دکارتی و منحنی الخط پارامترهای مطلوب گاوس.
- ۳) روش پاسخ ماتریسی: کرنل رسپانس، معادلات پاسخ ماتریسی و روابط بین آنها، استخراج ماتریسی، تحلیل روش، روش تئوری ترانسپورت و پاسخ ماتریسی.

^{۲۲}Discrete ordinate

۴) روش اجزای محدود: حل معادلات به کمک روش باقی مانده‌ها، ماتریس‌های جرم و سختی توابع تقریب درجه یک و دو

و سه، حل به کمک روش Variation، تقریب خطی و یک بعدی، تقریب درجه سوم روش اجزای محدود در دو بعد.

۵) روش نودال: تعریف ضرایب وابستگی^{۱۱} تعریف جریان‌های جزیی^{۱۲} در سطح و ارتباط آنها با شار متوسط در گره استخراج

معادلات دیفیوژن بر اساس روش نودال.

فهرست منابع:

- 1- Bell, G. I. Glasstone, S. (1970). *Nuclear reactor theory*. US Atomic Energy Commission, Washington, DC (United States)
- 2- James, J. D, Hamilton, L. J. (1976). *Nuclear reactor analysis*. Vol. 84. New York: Wiley
- 3- Weston, M. S. (2018). *Nuclear reactor physics*. John Wiley & Sons

^{۱۱}Coupling constants

^{۱۲}Partial current

کد درس: ۷

دروس پیش‌نیاز: فیزیک هسته‌ای	نظری [☐]	جبرانی [☐]	نوع درس: الزامی [☐] اختیاری [☒]	تعداد واحد: ۳	عنوان درس به فارسی: مواد هسته‌ای ۱	
	عملی [☐]				عنوان درس به انگلیسی: Nuclear materials ۱	
	نظری [☐]	الزامی [☐]		تعداد ساعت: ۴۸	اموزش تكمبلى عملی: دارد [☐] ندارد [☒]	
	عملی [☐]				سفر علمی [☐] کارگاه [☐] آزمایشگاه [☐] سمینار [☐]	

اهداف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با خواص، طرز تهیه و کاربرد موادی است که در راکتورهای هسته‌ای بخصوص در سیکل اول مورد استفاده قرار می‌گیرند.

بررسی علم مواد بیشتر از دیدگاه کلاسیک، آشنایی با ترم‌های رایج در علم مواد از قبیل گسیختگی، شکنندگی، خستگی و غیره، بررسی مقدماتی مواد هسته‌ای.

سرفصل دروس:

۱) اهمیت مواد در راکتورهای اتمی، اصول انتخاب مواد برای راکتورهای اتمی

۲) مواد به کار رفته در راکتورهای انتی: خنک کننده‌ی راکتورها^۷، کند کننده‌ها^۸، غلاف، میله و بسته‌ی سوت، منعکس

کننده‌ها^۹، کنترل کننده‌ها^{۱۰}، مواد ساختمانی^{۱۱}، بلانکت^{۱۲} مواد محافظت کننده^{۱۳}

۳) خواص عمومی مواد: ساختمان کریستالی، نقص ساختمانی، دیفیوژن در مواد جامد، خواص مکانیکی تغییر فازها،

خوردگی مواد

۴) اثر تشعشع بر مواد هسته‌ای: تغییر ساختمان کریستالی و چابچایی اتم‌ها، ایجاد ترک، حفره، تردی و شکنندگی، تورم^{۱۴}،

خستگی^{۱۵} و خزش، اسیبک‌های چابچایی و گرمایی^{۱۶}، سخت شدن^{۱۷}

۵) خنک کننده‌ها (روش تهیه، خواص فیزیکی، شیمیایی، مکانیکی و اثر تشعشع) آب، آب سنگین، گاز هلیوم، کربن دی

اکسید، فلز سدیم، سرب، نمک مذاب

۶) کند کننده‌ها (روش تهیه، خواص فیزیکی، شیمیایی، مکانیکی و اثر تشعشع) آب و آب سنگین

۷) منعکس کننده‌ها، (تهیه، خواص فیزیکی، شیمیایی، مکانیکی و اثر تشعشع) بزرگ و اکسید بزرگ، گرافیت، آب و آب

سنگین، زیرکونیم هیدرید

۸) مواد کنترل کننده (تهیه، خواص شیمیایی، فیزیکی و مکانیکی و اثر تشعشع)

^۷Coolants

^۸Moderators

^۹Reflectors

^{۱۰}Control materials

^{۱۱}Structural materials

^{۱۲}Blanket materials

^{۱۳}Shield materials

^{۱۴}Swelling

^{۱۵}Fatigue

^{۱۶}Thermal & displacement spikes

^{۱۷}Radiation hardening

بور و ترکیبات آن (BC4، بوریک اسید) کادمیم، جاذب‌های سوختنی^{۱۷} هافنیم،

فهرست منابع:

- 1- whittle, K. R. (2016). *Nuclear materials science*, IOP publishing limited
- 2- Murty, K. L., Charit, I. (2013). *An introduction to nuclear materials: fundamentals and applications*
- 3- Allen, T. R, Stoller, R. E, Yamanaka, S. (Eds.). (2011). *Comprehensive nuclear materials*

---

^{۱۷} Burnable absorber

کد درس: ۸

مواد هسته‌ای ۱ دروس پیش‌نیاز:	نظری [□] عملی [□]	جیرانی [□]	نوع درس: الزامی [□] اختیاری [■]	تعداد واحد: ۳	عنوان درس به فارسی: مواد هسته‌ای ۲
	نظری [□] عملی [□]	الزامی [□]		تعداد ساعت: ۴۸	عنوان درس به انگلیسی: Nuclear materials ۲
	نظری [■] عملی [□]	اختیاری [■]			
				آموزش تكمیلی عملی: دارد [□] ندارد [■] سفر علمی [□] کارگاه [□] آزمایشگاه [□] سمینار [□]	

اهداف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با خواص، طرز تهیه و کاربرد موادی است که در راکتورهای هسته‌ای به خصوص در سیکل اول مورد استفاده قرار می‌گیرند.

سرفصل دروس:

- ۱) غلاف میله سوخت و متعلقات آن (تهیه، خواص فیزیکی، شیمیابی، مکانیکی و اثر تشعشع)
- ۲) آلیاژهای زیرکونیم Zr-2 و Zr-4^{۱۸} الومینیماستن لس استیل
- ۳) بسته سوخت و متعلقات آن (تهیه، خواص فیزیکی، شیمیابی، مکانیکی و اثر تشعشع)
- ۴) لوله‌های هدایت کننده^{۱۹}
- ۵) نازل‌ها^{۲۰}
- ۶) مواد ساختمانی، (تهیه، خواص فیزیکی، شیمیابی، مکانیکی، و اثر تشعشع)

^{۱۸}Guide tube

^{۱۹}Nozzles

۷) مخزن تحت فشار قلب راکتور^{۱۰}

۸) خطوط بخار (انواع استن لس استیل)

۹) خطوط آب (انواع استن لس استیل)

۱۰) کندانسورها (Al-Cu-Ni, Ti)- پمپ‌ها- سیستم تنظیم کننده فشار^{۱۱}

۱۱) خطوط سدیم (انواع استن لس استیل)

۱۲) لوله‌های تحت فشار (راکتورهای کندو)- گرافیت- انواع بتن

۱۳) سایر اجزای ساختمانی راکتور در سیکل اول

۱۴) خواص فیزیکی، شیمیایی، مکانیکی و اثر تشعشع ^{232}Th - ^{238}U و اورانیم تهی شده

۱۵) خوردگی مواد ساختمانی راکتور

فهرست منابع:

- 1- Whittle, K. R. (2016). *Nuclear materials science*, IOP publishing limited
- 2- Murty, K. L, Charit, I. (2013). *An introduction to nuclear materials: fundamentals and applications*
- 3- Allen, T. R, Stoller, R. E, Yamanaka, S. (Eds.). (2011). *Comprehensive nuclear materials*

^{۱۰} Pressure vessel

^{۱۱} Pressurizer

کد درس: ۹

دروس پیش‌نیاز: تکنولوژی نیروگاه‌های هسته‌ای	نظری ☐	جبرانی ☐	نوع درس: تمدداد ساعت: ۴۸	تعداد واحد: ۳	عنوان درس به فارسی: چرخه سوخت ۱						
	عملی ☐										
	نظری ☐	الرامی ☐									
	عملی ☐										
	نظری ☒	اختیاری ☒									
	عملی ☐										
اموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒											
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐											

اهداف کلی درس:

آشنایی با کلیه مراحل چرخه سوخت هسته‌ای شامل تولید کیک زرد از سنگ معدن، تولید دی اکسید اورانیوم طبیعی و غنی شده، خواص و کاربرد اورانیوم، پلوتونیم، توریم و انواع چرخه سوخت هسته‌ای

سرفصل دروس:

- ۱) مقدمه: دیاگرام فرایند سوخت، نحوه کار چرخه سوخت، باز فرایش، جداسازی ایزوتوپ.
- ۲) چرخه‌های سوخت برای راکتورهای هسته‌ای: سوخت‌های هسته‌ای، اثرات تابش بر روی سوخت‌های هسته‌ای، استفاده از کدهای محاسباتی Burn-up. فرایندهای چرخه سوخت، محاسبه ساده شده مربوط به کارابی چرخه سوخت، دیاگرام گردش مواد در چرخه سوخت.
- ۳) استخراج فلزات به کمک حلال: اصول استخراج به کمک حلال، ضرایب توزیع، نظریه استخراج تعادلی ناهمسو
- ۴) اورانیوم: ایزوتوپ‌های اورانیوم، سرب‌های واپاشی اورانیوم، اورانیوم فلزی، ترکیبات اورانیوم، شیمی محلول اورانیوم، منابع اورانیوم، تصفیه صابع اورانیوم، تغليظ اورانیوم، تصفیه اورانیوم، تولید فلز اورانیوم.

- ۵) خواص سوخت تابش داده شده و سایر مواد راکتور: رادیو اکتیویته محصولات شکافت، رادیواکتیویته اکتینیدها، اثر چرخه‌های سوخت متناوب بر روی خواص سوخت تابش داده شده، رادیو اکتیویته ناشی از اکتیواسیون نوترون
- ۶) پلوتونیوم: ایزوتوپ‌های پلوتونیوم، رادیو اکتیوپلوتونیوم، فلز پلوتونیوم، ترکیبات پلوتونیوم، تولید فلز پلوتونیوم
- ۷) توریم
- ۸) سوخت انواع راکتورهای تحقیقاتی (U-Mo, U-Si, AL-U₃O₈, U-ALX)

فهرست منابع:

- 1- Crossland, I. (2012). *Nuclear fuel cycle science and engineering*. Elsevier science
- 2- Silvennoinen, P. (2013). *Nuclear fuel cycle optimization: methods and modeling techniques*, Elsevier science
- 3- Cochran, R. G, Tsoulfanidis, N. (1999). *The nuclear fuel cycle: analysis and management*, American nuclear society
- 4- Wilson, Peter D. (1996). *The nuclear fuel cycle from ore to wastes*

کد درس: ۱۰

دورس پیش‌نیاز: چرخه سوخت ۱	☐ نظری	☐ جبرانی	نوع درس: تعداد ساعت: ۴۸	تعداد واحد: ۳	عنوان درس به فارسی:		
	☐ عملی				چرخه سوخت ۲		
	☐ نظری	☐ الزامی			عنوان درس به انگلیسی:		
	☐ عملی				Fuel cycle 2		
	☒ نظری	☒ اختباری					
☐ عملی		☐ آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒					
		☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

اهداف کلی درس:

چرخه سوخت داخل قلب، مسائل پیشرفته در ارتباط با تولید مواد هسته‌ای به ویژه سوخت هسته‌ای

سرفصل دروس:

۱) ایزوتوب‌های پایدار، کاربردها و روش‌های جداسازی، کاربرد ایزوتوب‌های پایدار، روش‌های جداسازی ایزوتوب، واحد جداسازی، مرحله بهمن شار^{۵۲}، خواص مرحله بهمن شارساده^{۵۳}، بهمنشار بازگشتی^{۵۴}، بهمن شار ایده آل^{۵۵}، بهمن شار

^{۵۲}Cascade

^{۵۳}Simple cascade

^{۵۴}Recycle cascade

^{۵۵}Ideal cascade

جداسازی بسته^{۵۶}، ظرفیت جdasازی، کار جdasازی، پتانسیل جdasازی، زمان تعادل برای جdasازی ایزوتوپ‌ها، جdasازی سه ایزوتوپ از یکدیگر.

۲) جdasازی اورانیوم: بررسی وضعیت جdasازی اورانیوم در جهان و روش‌های مختلف، پخش گازی^۷، سانتریفیوژ گازی^{۷۸}، جdasازی به طریق تحول شیپورهای، جdasازی توسط لیزر.

۳) جdasازی ایزوتوپ‌های هیدروژن: منابع دوتربیم، تهیه آب سنگین، روش‌های جdasازی دوتربیم از هیدروژن، بررسی وضعیت جdasازی هیدروژن در جهان.

۴) ساخت قرص، میله و بسته‌های سوخت، اکتورهای قدرت

۵) باز فرایش سوخت: ترکیب سوخت^{۷۹} مغاییر موقتاً داده شده، روش‌های مختلف باز فرایش فرایند^{۸۰}، جلوگیری از بحرانی شدن در کارخانه‌های باز فرایش.

فهرست منابع:

- 1- Crossland, I. (2012). *Nuclear fuel cycle science and engineering*. Elsevier science
- 2- Silvennoinen, P. (2013). *Nuclear fuel cycle optimization: methods and modeling techniques*, Elsevier science
- 3- Cochran, R. G, Tsoulfanidis, N. (1999). *The nuclear fuel cycle: analysis and management*. American nuclear society
- 4- Wilson, Peter D. (1996). *The nuclear fuel cycle from ore to wastes*

^{۵۶}Close – separation cascade

^{۷۷}Gaseous diffusion

^{۷۸}Gaseous Centrifuge

^{۷۹}Pure

کد درس: ۱۱

مواد هسته‌ای ۲ دروس پیش‌نیاز:	☐ نظری	☐ جبرانی	نوع درس: الزامی ☐	تعداد واحد: ۳	عنوان درس به فارسی: مباحث پیشرفته مواد	
	☐ عملی					
	☐ نظری	☐ الزامی			عنوان درس به انگلیسی: Advanced topics in materials	
	☐ عملی	☒ اختیاری				
☒ نظری		☒ تعداد ساعت: ۴۸		آموزش تكميلي عملی: دارد ☐ ندارد ☒		
☐ عملی				سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐		

اهداف کلی درس:

آشنایی با فن آوری‌های نوین علم مواد به ویژه در تولید سوخت هسته‌ای.

سرفصل دروس:

۱- مقدمه‌ای بر مهندسی و علم مواد پیوندهای بین اتمی، ساختارهای کریستالی، عیوب کریستالی...

۲- بررسی خواص مکانیکی مواد: رابطه تنش و کرنش، شکست انعطاف پذیری و تلفن، شکست ترد به انعطاف پذیر، شکست خستگی، خرزش

۳- تجزیه و تحلیل تنش، تشدت تنش، تنش‌های حرارتی

۴- مشخصه‌های عملکرد مواد در محیط‌های هسته‌ای: سوخت، غلاف، کندکننده، بازتابنده، خنک کننده، محفظه راکتور، لوله‌های رابط، شیرها، پمپ‌ها.

۵- مکانیزم تخریب مواد در محیط‌های هسته‌ای بر اثر تابش: اصول کلی، جایجایی اتمی، شکنندگی، تورم خستگی با توجه به تنش‌های حرارتی.

۶- مکانیزم تخریب مواد در محیط‌های هسته‌ای بر اثر خوردگی.

۷- بررسی فرایندهای محتمل بین مواد در محیط‌های هسته‌ای

فهرست منابع:

1. Abbaschian, R, Reed Hill, R. E. (2008). *Physical metallurgy principles*, CL Engineering
2. Benjamin, M. (1983). *Nuclear reactor materials and applications*, Van Nostrand Reinhold,
3. Murty, K. L, Charit, I. (2012). *An introduction to nuclear materials*, Wiley-VCH
4. Was, G. S. (2007). *Fundamentals of radiation materials science: metals and alloys*

کد درس: ۱۲

هسته‌ای ایمنی راکتورهای دورس پیش‌نیاز:	[□] نظری	جبرانی [□]	نوع درس: تعداد واحد: ۳ تعداد ساعت: ۴۸	عنوان درس به فارسی: مباحث پیشرفته در ایمنی و حفاظت هسته‌ای		
	[□] عملی					
	[□] نظری	الزامی [□]				
	[□] عملی					
	[■] نظری	اختیاری [■]				
	[□] عملی					
آموزش تكميلی عملی: دارد [■] ندارد [□] سفر علمی [□] کارگاه [□] آزمایشگاه [□] سمینار [□]						

اهداف کلی درس:

آشنایی با علوم روز در زمینه ایمنی هسته‌ای.

سرفصل دروس:

- ۱- حفاظت ریشه‌ای
- ۲- بررسی ریسک ناشی از راکتورهای هسته‌ای
- ۳- طراحی بر مبنای ارزیابی احتمالاتی ایمنی
- ۴- طراحی یقینی
- ۵- لیست حوادث راکتور
- ۶- مرور حوادث راکتور
- ۷- مقیاس بین‌المللی رخدادهای هسته‌ای

فهرست منابع:

1. Lewis, E. E. (1978). *Nuclear power reactor safety*, John Wiley
2. Lee, J. C, McCormick, N. J. (2011). *Risk and safety analysis of nuclear systems* , John Wiley
3. Greene, G. A, Hartnett, J. P, Irvine, T. F, Cho, Y. I. (1997). *Nuclear reactor safety*, Academic press
4. Petrangeli, G. (2006). *Nuclear safety*, Butterworth-Heinemann publications
5. McCormick, N. J. (1981). *Reliability and risk analysis*, Academic press
6. Modarres, M., Kaminskiy, M., Krivtsov, V. (2009). *Reliability engineering and risk analysis*, CRC press

کد درس: ۱۳

دروس پیش‌نیاز: تکنولوژی نیروگاه‌های هسته‌ای	نظری ☐	جبرانی ☐	نوع درس:	تعداد واحد: ۳	عنوان درس به فارسی: مباحث پیشرفته در مهندسی راکتور	
	عملی ☐				عنوان درس به انگلیسی: Advanced topics in reactor engineering	
	نظری ☐	الزامی ☐		تعداد ساعت: ۴۸		
	عملی ☐					
	نظری ☒	اختیاری ☒			آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐						

اهداف کلی درس:

آشنایی با تکنولوژی‌های جدید و پیشرفته در خصوص راکتورهای نسل جدید.

سرفصل دروس:

۱- راکتور طرح سایزوول

۲- راکتور آب تحت فشار اروپابی

۳- راکتور آب جوش پیشرفته ABWR

۴- راکتور کندو پیشرفته (ACR)

۵- راکتور نسل چهارم

۶- راکتور هلیومی مدلولار با توربین گازی (GT-MHR)

۷- راکتور مدلولار گلوله بستر (PBMR)

۸- R&D طراحی و ارزیابی

۹- راکتور خنک شونده با آب فوق بحرانی (SCWR)

فهرست منابع:

- 1- Krief, R. A. (2008). *Nuclear engineering theory and technology of commercial nuclear power*

کد درس: ۱۴

دروس پیش‌نیاز: فیزیک راکتور ۱	نظری [□] عملی [□]	جبرانی [□]	نوع درس: الرامی [□] اختیاری [■]	تعداد واحد: ۳ تعداد ساعت: ۴۸	عنوان درس به فارسی: مدیریت سوخت
	نظری [□] عملی [□]	الرامی [□]			عنوان درس به انگلیسی: Fuel Management
	نظری [■] عملی [□]	اختیاری [■]			آموزش تکمیلی عملی: دارد [□] ندارد [■]
					سفر علمی [□] کارگاه [□] آزمایشگاه [□] سمینار [□]

اهداف کلی درس:

آشنایی با انواع تکنیک‌های جابجاگری سوخت در قلب، روش‌های بهینه سازی مصرف سوخت در قلب و حداقل استفاده اقتصادی

سرفصل دروس:

۱- معرفی سطوح مختلف مدیریت سوخت: مدیریت سوخت در داخل قلب، مدیریت سوخت در خارج قلب.

۲- بررسی بهره و فرایند سوخت: معرفی بهره سوخت و واحدهای آن، بررسی تغییرات راکتیوبته سوخت بر حسب بهره در راکتورهای مختلف.

۳- مدل راکتیوبته خطی راکتورهای آب سیک: بررسی تغییرات حلول سیکل و بهره سوخت در حالت چند دسته ای نسبت به حالات تک دسته ای.

۴- کدهای محاسباتی تحلیل قلب: ناخنار کدهای مربوطه و بررسی روش‌های محاسباتی هر یک.

۵- مدل سازی سوخت گذاری داخل قلب راکتور.

۶- نحوه چیدمان بهینه سوخت آب سیک.

۷- زمان بهینه سوخت گذاری آب سیک.

۸- پیوینه سازی طراحی قلب راکتور آب سبک.

۹- مدیریت سوخت در راکتورهای هسته ای آب سنگین.

فهرست منابع:

1. Silvennoinen, P. (1976). *Reactor core fuel management*, Pergamon press
2. Driscoll, M. J, Downar, T. J, Pilat, E. E. (1991). *The linear reactivity model for nuclear fuel management*, La Grange Park, IL: American Nuclear Society
3. Greenberg, M. R, West, B. M, Lowrie, K. W, Mayer, H. J. (2009). *The reporter's handbook on nuclear materials, energy, and waste management*, Vanderbilt University Press
4. Nikitin, M. B, Andrews, A , Holt, M. (2010). *Managing the nuclear fuel cycle: policy implications of expanding global access to nuclear power*", BiblioGov

کد درس: ۱۵

دروس پیش‌نیاز:	نظری [□] عملی [□]	چراغی [□]	نوع درس: تعداد ساعت: ۴۸	تعداد واحد: ۳	عنوان درس به فارسی: اقتصاد انرژی هسته‌ای	
	نظری [□] عملی [□]	الرامی [□]			عنوان درس به انگلیسی: Nuclear energy economy	
	نظری [■] عملی [□]	اختباری [■]				
	آموزش تکمیلی عملی: دارد [□] ندارد [■]					
	سفر علمی [□] کارگاه [□] آزمایشگاه [□] سمینار [□]					

اهداف کلی درس:

بررسی کلان نیروگاه‌های هسته‌ای با توجه به وام بانکی، هزینه‌های ثابت و جاری و قیمت تمام شده برق هسته‌ای

سرفصل دروس:

۱) مبانی اقتصاد مهندسی

۱-۱) ارزش زمانی پول

۱-۲) فرمول‌های مختلف بهره، ربح ساده، ارزش فعلی ساده، بازیافت یکنواخت سرمایه ارزش فعلی سری یکنواخت پرداخت، ارزش آتی سری یکنواخت پرداخت، وجوده استهلاکی

۱-۳) افزایش قیمت و تورم، پول ثابت و پول جاری

۱-۴) معیارهای ارزیابی اقتصادی پژوهه‌ها، معیارهای مبتنی بر ارزش فعلی، حداقل ارزش، حداقل سود خالص، حداکثر ارزش فعلی هزینه‌ها، روش منافع / هزینه، معیارهای مبتنی بر سوددهی، نرخ بازگشت سرمایه، معیارهای مبتنی بر زمان بازگشت

سرمایه، معیار ارزش آتی.

۱-۵) استهلاک و روش‌های مختلف محاسبه آن، استهلاک خطی، روش جمع ارقام سنتو، روش موجودی نزولی، روش وجوده استهلاکی، انواع استهلاک صنعتی اقتصادی، مالیاتی، حسابداری

۲) اجزای هزینه تولید انرژی الکتریکی

۲-۱) ساختار هزینه‌های تولید: هزینه‌های سرمایه گذاری، سوت، بهره برداری هزینه‌های ثابت، هزینه‌های متغیر (تناسبی)

۲-۲) اجزای هزینه سرمایه گذاری، هزینه‌های مستقیم، غیرمستقیم، موارد خاص نیروگاه‌های هسته‌ای.

۲-۳) هزینه سوت، اجزای هزینه چرخه سوت هسته‌ای

۲-۴) هزینه‌های بهره برداری و نگهداری - موارد خاص نیروگاه‌های هسته‌ای

۳) تجزیه و تحلیل هزینه تولید انرژی الکتریکی

۳-۱) محاسبه قیمت هم تراز شده تولید اصول هم تراز کردن هزینه‌ها روش کلاسیک محاسبه قیمت تمام شده بر مبنای محاسبه استهلاک، روش محاسبه قیمت میانگین هم تراز شده بر مبنای روش ارزش فعلی، ارزیابی اقتصادی پروژه‌ها بر مبنای قیمت هم تراز شده تولید، مقایسه دو روش، مثال‌های کاربردی.

۳-۲) عوامل موثر روی تولید انرژی الکتریکی و هزینه تولید - ضریب ظرفیت، قابلیت دسترسی، نرخ حرارتی، ترتیب بار گذاری

۳-۳) قابلیت اعتماد سیستم تولید و اهمیت اقتصادی آن - معیارهای ارزیابی قابلیت اعتماد، معیارهای یقینی، حاشیه رزرو، رزرو گیران، ضایعه بزرگ‌ترین واحد، مقیاس احتمالاتی، نرخ خروج از خط اضطراری، احتمال از دست دادن بار^۰، انرژی تأمین نشده، تاثیر اقتصادی قابلیت اعتماد.

۳-۴) توسعه بهینه سیستم تولید، روش شبیه سازی احتمالاتی، روش غربال کردن.

۴) اقتصاد چرخه سوت هسته‌ای.

۴-۱) مدیریت سوت هسته‌ای، مدیریت داخلی راکتور، مدیریت خارجی، استراتژی‌های مختلف چرخه سوت، چرخه‌های باز، چرخه‌های بسته، معیارهای بهینه یابی.

۴-۲) اقتصاد اورانیوم غنی شده، اجزای هزینه‌های غنی سازی، کار جداسازی هزینه انرژی، نرخ بهینه پسماند.

۴-۳) اقتصاد پلوتونیوم، تولید و بازگردانی پلوتونیوم در راکتورهای حرارتی و سریع مسائل فنی - اقتصادی

۴-۴) اقتصاد توریوم، تولید و بازگردانی اورانیوم ۲۳۳ در راکتورهای حرارتی مسائل فنی - اقتصادی

۴-۵) اقتصاد باز فرایری سوخت مصرف شده و پسمانداری.

۵) مدل‌های کامپیوتری مورد استفاده:

۱-۵) مدل‌های کامپیوتری محاسبه هزینه سیستم تولید

۲-۵) مدل‌های کامپیوتری توسعه بهینه شبکه

۳-۵) مدل‌های کامپیوتری محاسبات هزینه چرخه سوخت هسته‌ای

۶) مدل‌های قراردادی و ارزیابی مناقصه‌های بین‌المللی

۱-۶) انواع مدل‌های قراردادی خرید و انتقال تکنولوژی تبروگاه‌های هسته‌ای، مدل کلید در دست، مدل اجزا، محدود، مدل مهندسی مشاور.

۲-۶) ضوابط تهیه مشخصات فنی و اسناد مناقصه

۳-۶) ضوابط ارزیابی پیشنهادات مناقصه

فهرست منابع:

۱- اقتصاد مهندسی، دکتر اسکوتزاد، انتشارات دانشگاه امیرکبیر (1375)

2- Rothwell, G. (2018). *Economics of nuclear power*, Taylor & Francis

3- Brooks, L. F. (2013). *Economics of nuclear energy*, H. Motamen (Eds.)

کد درس: ۱۶

فیزیک راکتور ۱ دروس پیش‌نیاز:	[□] نظری	جبرانی [□] الزامی [□] اختیاری [■]	نوع درس: آموزش تکمیلی عملی: دارد [□] ندارد [■]	تعداد واحد: ۳ تعداد ساعت: ۴۸	عنوان درس به فارسی: کاربرد روش مونت کارلو در محاسبات هسته‌ای
	[□] عملی				عنوان درس به انگلیسی: Application of Monte Carlo method in nuclear calculation
	[□] نظری				
	[□] عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد [□] ندارد [■]					سفر علمی [□] کارگاه [□] آزمایشگاه [□] سمینار [□]

اهداف کلی درس:

به کار گیری روش احتمالاتی با تکیه بر توابع در ردبایی ذرات خنثی مانند نوترون در محیط مادی

سرفصل دروس:

- ۱) آشنایی با کاربرد مونت کارلو
- ۲) متغیرهای کترهای و توابع توزیع احتمال
- ۳) تولید و آزمون اعداد کترهای
- ۴) کاربرد روش مونت کارلو برای یک مسئله ترانسپورت نوعی
- ۵) شمارش فلاکس و جریان
- ۶) روش‌های تسريع محاسبات
- ۷) ردگیری گاما و نوترون‌ها (ذرات خنثی)
- ۸) مسائل چند بعدی

فهرست منابع:

- 1-Kalos, M. H. (1968). *Computing methods in reactor physics* (chap 5), Gordon & Breach
- 2- Kalos, M. H, Whitlock, P. A. (2009). *Monte Carlo methods*, Wiley-VCH
- 3- Robert, C. P, Casella, G. (2009). *Monte Carlo statistical methods*
- 4- Kroese, D. P, Taimre, T. Z, Botev, I. (2011). *Handbook of Monte Carlo methods*, Wiley

کد درس: ۱۷

فیزیک راکتور ۱ دروس پیش‌نیاز:	[□] نظری	جبرانی [□]	نوع درس: اموزش تکمیلی عملی: دارد [□] ندارد [■] سفر علمی [□] کارگاه [□] آزمایشگاه [□] سمینار [□]	تعداد واحد: ۳	عنوان درس به فارسی: دینامیک راکتور پیشرفته	
	[□] عملی				عنوان درس به انگلیسی: Advanced Reactor dynamics	
	[□] نظری				عنوان درس به انگلیسی: Advanced Reactor dynamics	
	[□] عملی	الزامی [□]		تعداد ساعت: ۴۸	عنوان درس به انگلیسی: Advanced Reactor dynamics	
	[■] نظری					
	[□] عملی	اختیاری [■]				

اهداف کلی درس:

استخراج و حل معادله پخش تابع زمان در راکتور، روش‌های مختلف حل مسائل سینتیک راکتور

سرفصل دروس:

- ۱) به دست آوردن معادلات دینامیکی
- ۲) راکتیویته ثابت و تغییرات پله‌ای راکتیویته (شرط تعادل و بحرانی، معادله در ساعت حالت یک گروهی، پاسخ سیستم در اثر ورودی پله‌ای، چشمدهای تابع و زمان، پاسخ فرکانسی سیستم و توابع انتقال).
- ۳) راکتیویته تابع زمان (معادله تقریبی دینامیکی، نوسانات راکتیویته، پاسخ سیستم در اثر ورودی رمب^{۶۱} (توابع hypergeometry و روش انتگرال راه اندازی راکتور)

^{۶۱}Ramp

۴) پسخور راکتیویته و خیز قدرت^{۱۷} (راکتورهای حرارتی همگن، راکتورهای ناهمگن، راکتورهای سریع، کرنل پس خور خطی، مدل نورد هایم - فوکس^{۱۸} و خیزهای راکتیویته کوچک، کرنل ورودی، مثلثی فوکس)

۵) پایداری سیستم‌های خطی (سیستم‌های خطی با پسخور، معیار روث^{۱۹}، نمایش پاسخ فرکانسی، معیار نایکوئیست^{۲۰} روش روث - لوکاس^{۲۱}، پایداری سیستم‌های ساده راکتور، پسخورده (مدت‌های طول عمر و نوترون‌های تا خیری)، پایداری راکتورهای سریع، راکتورهای آب جوشان).

فهرست منابع:

- 1- Ray, S. S. (2015). *Fractional calculus with applications for nuclear reactor dynamics*, CRC press
- 2- Lewins, J. (2013). *Nuclear reactor kinetics and control*, Elsevier science
- 3- Hetric, D. L. (1993). *Dynamics of nuclear reactors*, American nuclear society
- 4- Ott, K. O, Neuhold, R. J. (1985). *Introductory nuclear reactor dynamics*, American nuclear society

---

^{۱۷} Reactivity feedback and power excursion

^{۱۸} Nordheim – Fucks

^{۱۹}* Routh Criterion

^{۲۰}* Nyquist Criterion

^{۲۱}* Root – Lucas

کد درس: ۱۸

دورس بیش نیاز:	نظری [□] عملی [□]	جبرانی [□]	نوع درس: تعداد واحد: ۳ تعداد ساعت: ۴۸	عنوان درس به فارسی: آزمون انواع سوخت مواد هسته‌ای و مواد ساختمانی راکتورها پس از تابش دهی
	[□] نظری [□] عملی	[□] الزامی		عنوان درس به انگلیسی: Post – irradiation examination of nuclear fuels and construction materials
	[■] نظری [□] عملی	[■] اختیاری		
	آموزش تکمیلی عملی: دارد [□] ندارد [■] سفر علمی [□] کارگاه [□] آزمایشگاه [□] سمینار [□]			

اهداف کلی:

آشنایی دانشجویان با روش‌های آزمون مواد هسته‌ای به ویژه در دوران پس از تابش دهی در راکتور.

سرفصل دروس:

- ۱) اهمیت بررسی عملکرد سوخت، مواد هسته‌ای و مواد ساختمانی راکتورها پس از تابش دهی
- ۲) انواع سوخت راکتورهای قدرت و تحقیقانی با تأکید بر سوخت‌های جدید راکتورهای تحقیقانی و سوخت‌های راکتورهای نسل چهارم
- ۳) مواد هسته‌ای و مواد ساختمانی راکتورها با تأکید بر سیکل اول راکتور
- ۴) انواع آزمون‌های سوخت، مواد هسته‌ای و مواد ساختمانی راکتورها پس از تابش دهی^{۶۷}

^{۶۷} Examination post irradiation(PIE)

- ۵) وسایل و تجهیزات لازم برای انجام آزمون‌های PIE
- ۶) راکتورهای مناسب برای تابش دهی^۸: بررسی چند نوع راکتور تحقیقاتی چند منظوره در حال کار و در حال احداث
- ۷) بررسی انواع سیستم‌ها و تجهیزات لازم برای انجام تابش دهی سوخت و مواد هسته‌ای، شامل انواع لوپ‌ها، کپسول‌ها، ابزار دقیق و وسایل و تجهیزات مکانیکی و...
- ۸) آزمایشگاه‌ها، کارگاه‌ها، گلاو باکس‌ها و سلول‌های داغ برای انجام انواع آزمون‌های PIE
- ۹) چگونگی حمل مواد تابش داده شده از راکتورها به محل آزمون‌های PIE
- ۱۰) چگونگی انتقال سوخت و مواد هسته‌ای به سلول‌های داغ و گلاو باکس‌ها
- ۱۱) حفاظت پرستل در هنگام انجام آزمون‌های PIE از نفعه نظر کار با مواد پرتوزا
- ۱۲) بسمانداری مواد رادیواکتیو در حین و پس از انجام آزمون‌های تابش دهی
- ۱۳) همکاری با دیگر کشورها برای انجام PIE
- ۱۴) بررسی عملکرد سوخت تولید شده در ایران پس از تابش دهی
- ۱۵) لزوم احداث یک راکتور تحقیقاتی چند منظوره برای تولید رادیواکتیوپ‌ها، تابش دهی مواد و مطالعات نوترونیک

فهرست منابع:

- 1- Bement, A. L. (1971). *Irradiation effects on structural alloys for nuclear reactor*
- 2- Gaganidze, E, Petersen, C. (2011) *Post irradiation examination of RAFM steels after fast reactor irradiation up to 71 dpa and <340C*
- 3-*Post irradiation examination and testing, a regulatory perspective, national post – irradiation examination workshop*, (2011). Maryland
- 4-*High temperature gas cooled reactor fuels and materials*, (2010) IAEA TECDOCC 1645.
- 5-*Multipurpose research reactor (RMB)*. (2013) CNEN

^۸Material testing reactor (MTR)

کد درس: ۱۹

دروس پیش نیاز:	[□] نظری	جهانی [□] [□] الزامی	نوع درس:	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی: پسمانداری در تمامی مراحل چرخه سوخت (از معدن تا سوخت صرف شده)
	[□] عملی				
	[□] نظری			تعداد ساعت:	عنوان درس به انگلیسی: Waste management in all Stages of fuel cycle
	[□] عملی				
آموزش تکمیلی عملی: دارد [□] ندارد [■] سفر علمی [□] کارگاه [□] آزمایشگاه [□] سمینار [□]					

اهداف کلی درس:

روش‌های جمع آوری، کاهش حجم، و محصور سازی ایمن ضایعات هسته‌ای و تابش دیده

سرفصل دروس:

۱) اهمیت پسمانداری در چرخه سوخت هسته‌ای

۲) طبقه بندی پسماندها

۳) پسماندها با اکتیویته کم

۴) پسماندها با اکتیویته متوسط

۵) پسماندها با اکتیویته زیاد

۶) پسماندهای ایجاد شده در مرحله استخراج اورانیوم از سنگ معدن

۷) پسماندهای ایجاد شده در مرحله جداسازی اولیه سنگ‌های غنی

۸) پسماندهای ایجاد شده در مراحل خردابش، لیچینگ، جداسازی توسط حلال، رسوب گیری

۹) پسماند چامد باقی مانده پس از مراحل جدا سازی

۱۰) پسماندهای ایجاد شده در مراحل مختلف تبدیل کیک زرد به UO_2 . غنی سازی UF_6 و تبدیل مجدد به

UO_2

۱۱) پسماندهای حاصل از تبدیل کیک زرد به UO_2 طبیعی

۱۲) پسماندهای حاصل از تبدیل UO_2 به UF_6

۱۳) پسماندهای حاصل از مرحله غنی سازی UF_6

۱۴) پسماندهای حاصل در مرحله تبدیل UF_6 به UO_2

۱۵) پسماندهای حاصل در مرحله ساخت فرصن و میله‌های سوخت

۱۶) پسماندهای حاصل در مرحله آماده سازی پودر UO_2 برای پرس

۱۷) پسماندهای حاصل در مراحل پرس و سینترینگ

۱۸) پسماندهای حاصل از مراحل باز فرآوری سوخت مصرف شده

۱۹) چگونگی نگهداری سوخت‌های مصرف شده راکتورهای تحقیقاتی و قدرت

۲۰) مسائل ایمنی پسماندهای هسته‌ای

فهرست منابع:

1- Strandberg, U, Andren, M. (Eds.). (2013). *Nuclear waste management in a globalised world*,

2- Cheon, M. (2005). *System analyses on advanced nuclear fuel cycle and waste management*

کد درس: ۲۰

دورس بیش نیاز: فیزیک راکتور ۱	نظری [□] عملی [□]	جبرانی [□] الزامی [□]	نوع درس: آموزش تكمili عملی: دارد [□] ندارد [■] سفر علمي [□] کارگاه [□] آزمایشگاه [□] سمینار [□]	تعداد واحد: ۳	عنوان درس به فارسي: تئوري ترانسيپورت
	نظری [□] عملی [□]	الزامی [□]		تعداد ساعت: ۴۸	عنوان درس به انگلسي: Transport theory
	نظری [■] عملی [□]	اختياری [■]			

اهداف کلي درس:

استخراج و حل معادله ترانسيپورت با تاكيد بر شار نوتروني تابع زاويه در محبيطاهای مختلف

سرفصل دروس:

(۱) تعاريف اوليه، معاني آماري متغيرها، فرمولاتيون معادله ترانسيپورت بولتزمن و صورت‌های مختلف آن، به دست

آوردن معادله ترانسيپورت نوترون، شرایط حدی و مرزی شکل انتگرال گيری معادله ترانسيپورت، پراکندگی ايزوتروبيك و غير ايزوتروبيك، تابع گرييندر حل معادله ترانسيپورت، ساده سازی‌های خاص در راه حل معادله ترانسيپورت، ...

(۲) به دست آوردن معادله ترانسيپورت تک - سرعته، هندسه صفحه بی‌نهایت بزرگ، استفاده از تابع گريين، حل معادله تک - سرعته به روش جداسازی متغيرها، محيط بی‌نهایت بزرگ بدون حضور چشم، خاصيت تعامد جواب‌های اوليه، محيط بی‌نهایت بزرگ با حضور چشم صفحه‌اي، روش حل از طريق روش‌های هارمونيك‌های کروي، پراکندگی

ايزوتروبيك و غير ايزوتروبيك

عددی معادله ترانسيپورت با تقریب PN، بسط فلاکس به چند جمله‌های های لزاندر برای هندسه تخت، روش PN، تقریب p_1 و شرایط مرزی، مقایسه نتایج تقریب p_1 با معادله پخش، بسط تابع فلاکس در هندسه‌ی

گروی، شرایط مرزی در هندسه گروی، تقریب p3 و مقایسه با نتایج معادله پخش، تقریب‌های بالانز و طیف‌های ویژه، روش‌های دیگر حل معادله ترانسپورت، روش حل به طریق MOMENTDECOMPOSITION، روش تقریب P0-P1 دو جمله‌ای.

فهرست منابع:

- 1- Glasstone, S.(1970). *Nuclear reactor theory*
- 2- Weston, S. (2018). *Nuclear reactor physics*. John Wiley & Sons

کد درس: ۲۱

دروس پیش نیاز:	[□] نظری	جبرانی [□]	نوع درس: تعداد واحد: ۳ تعداد ساعت: ۴۸	عنوان درس به فارسی: کدهای محاسبات هسته‌ای	
	[□] عملی			عنوان درس به انگلیسی: Nuclear computation codes	
	[□] نظری	الزامی [□]		آموزش تكمیلی عملی: دارد [□] ندارد [■]	
	[□] عملی			سفر علمی [□] کارگاه [□] آزمایشگاه [□] سمینار [□]	
	[■] نظری	اختیاری [■]			
	[□] عملی				

سرفصل دروس:

- (۱) آشنایی با ساختار کتابخانه‌های داده‌های هسته‌ای
- (۲) معادله انتگرالی تراپزید- روش احتمالات برخورد
- (۳) تقریب PL برای حل معادله تراپزید و تقریب یخش
- (۴) روش زوایای گسته
- (۵) روش نودال، همگن سازی و محاسبات سلولی
- (۶) روش‌های چند گروهی و بازگشتی
- (۷) ثابت‌های گروهی در ناحیه تشدید
- (۸) محاسبات مصرف سوخت
- (۹) محاسبات ترموهیدرولیکی - جریان دوفازی-مدل‌های انتقال حرارت دو فازی قلب-روشهای عددی در حل معادلات حاکم بر جریان دوفازی

فهرست منابع:

- 1-Stammler, I. J. J. (1983). *Methods of steady-state reactor physics in nuclear design*
- 2- Azmy, Y, Sartori, E. (2010). *Nuclear computational science: a century in review*
- 3- Hjorth-Jensen, M, Lombardo, M. P, Kolck, U. (2017). *An advanced course in computational nuclear physics*
- 4- Lewis, E. E, Miller, W. F. (1984). *Computational methods of neutron transport*, John Wiley & Sons

کد درس: ۲۲

دروس پیش‌نیاز:	نظری [□] عملی [□]	جبرانی [□] الزامی [□] اختباری [■]	نوع درس: تعداد واحد: تعداد ساعت: آموزش تكميلی عملی: دارد [□] ندارد [■] سفر علمی [□] کارگاه [□] آزمایشگاه [□] سمینار [□]	عنوان درس به فارسی: برنامه ریزی و مدلسازی انرژی
	نظری [□] عملی [□]			عنوان درس به انگلیسی: Energy planning & simulation
	نظری [■] عملی [□]			
	نظری [■] عملی [□]			

اهداف کلی درس:

ارزیابی چگونگی تولید و مصرف انرژی در جهان و ایران، جایگاه انرژی هسته‌ای در این میان و مسائل اقتصادی مرتبط

سروفصل دروس:

ارزیابی اقتصادی انرژی در جهان و ایران و دورنمای آن در اقتصاد انرژی هسته‌ای - اقتصاد انرژی گداخت هسته‌ای و جنبه‌های محیطی آن - دورنمای انرژی گداخت و اثرات محیطی آن بر زندگی بشر - تنوع و امنیت در انرژی ساختار نیروگاهها و اثرات محیطی آن در آینده - بررسی اقتصادی انواع نیروگاهها و مدل‌سازی تنوع و ترکیب آنها در آینده - برنامه‌ریزی مدل‌سازی آنها و بلند مدت تقاضای انرژی در ایران با تکیه بر انواع انرژی پایان‌بزیر و پایان‌تاپذیر

فهرست منابع:

- 1- Hillier, F. S, Lieberman, G. J. (1995). *Introduction to mathematical programming*
- 2- Owens, Susan E. (1986). *Energy planning and urban form*. Taylor & Francis
- 3- Cavallaro, F. (2013). *Assessment and simulation tools for sustainable energy system*
- 4- Karki, N. R, Karki, R, Verma, A. K, Choi, J. (Eds.). (2017), *Sustainable power system: modeling, simulation and analysis*

کد درس: ۲۳

دورس پیش‌تیاز: -	نظری [□] عملی [□]	جبرانی [□] الزامی [□]	نوع درس: - - - -	تعداد واحد: ۳	عنوان درس به فارسی: تولید و کاربرد کدهای شبیه‌سازی کامپیووتری
	نظری [□] عملی [□]	الزامی [□]		تعداد ساعت: ۴۸	عنوان درس به انگلیسی: Development and application of computer simulation codes
	[■] نظری [□] عملی [□]	اختیاری [■] -		آموزش تکمیلی عملی: دارد [□] ندارد [■] سفر علمی [□] کارگاه [□] آزمایشگاه [□] سمینار [□]	

اهداف کلی درس:

آشنایی با انواع کدهای مهندسی راکتور برای شبیه سازی نیروگاه در حالت پایا و گذرا

سرفصل دروس:

- ۱- آشنایی با مبانی تئوریک و روش‌های عددی و برنامه نویسی با کد RELAP
- ۲- آشنایی با مبانی تئوریک و روش‌های عددی و برنامه نویسی با کد COBRA
- ۳- آشنایی با مبانی تئوریک و روش‌های عددی و برنامه نویسی با کد Wims & Citation
- ۴- آشنایی با مبانی تئوریک و روش‌های عددی و برنامه نویسی با کد MCNP

فهرست منابع:

- 1- Briesmeister, J. F. (1993). *MCNP: a general Monte Carlo N: particle transport code*
- 2- Thurgood, M. J. (1983). *COBRA/TRAC, a Thermal-hydraulics code for transient analysis of nuclear reactor vessels and primary coolant systems*

3-RELAP, (1999). RELAP5/MOD3 Code Manual, NUREG/CR-5535, Sciencetech, Inc.,Idaho Falls.

4-Andersen, J. G. M., Harrington, R., Hizoum, B. (2007). *COBRAG Subchannel code: Model description report* NEDE-32199P. Revision 1. pp. 80.

